

Algemene voorwaarden

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Operationele bepalingen	1
Hoofdstuk 2 Vergoedingen en tarieven.....	3
Hoofdstuk 3 Administratie en bescherming persoonsgegevens	4
Hoofdstuk 4 Orderuitvoeringsbeleid Verwer & Janssen	5
hoofdstuk 5 Beleid ter voorkoming belangenconflicten	8
Hoofdstuk 6 Klachtenprocedure.....	10
Hoofdstuk 7 Uitbesteding.....	11
Hoofdstuk 8 Informatieverstrekking en communicatie	12
Hoofdstuk 9 Kenmerken financiële instrumenten	14
Hoofdstuk 10 Risico's van financiële instrumenten	23

Hoofdstuk 1 | Operationele bepalingen

Niet- professionele belegger

Cliënt is geclassificeerd als niet professionele belegger. Dat wil zeggen dat cliënt het hoogste beschermingsniveau geniet. Op verzoek kunt u in sommige gevallen als professionele belegger worden aangemerkt.

Overboeking gelden

Afhankelijk van de Depotbank worden er bij het openen van de rekening één of meerdere vaste tegenrekeningen in de administratie van de Depotbank opgenomen waarnaar Cliënt gelden kan overboeken. Indien een machtiging is overeengekomen met de Depotbank mag Verwer & Janssen op verzoek van Cliënt geld overboeken naar de vaste tegenrekening van Cliënt. Dit verzoek van Cliënt moet altijd telefonisch dan wel schriftelijk of per e-mail worden doorgegeven aan Verwer & Janssen.

Schriftelijke opdracht

Een schriftelijke opdracht tot overboeking van gelden dient door Cliënt rechtsgeldig ondertekend te zijn.

Telefonische opdracht

Indien Cliënt telefonisch een opdracht tot overboeking doorgeeft, dan vindt de identificatie plaats middels stemherkenning. Is identificatie middels stemherkenning niet mogelijk, dan zal Verwer & Janssen ter verificatie Cliënt nogmaals telefonisch benaderen op het bij Verwer & Janssen in de administratie opgenomen telefoonnummer.

Opdracht per e-mail

Een opdracht per e-mail wordt uitgevoerd indien deze komt van een bij ons bekend adres dat formeel aan u gelieerd is. Indien het adres niet bij ons bekend is, wordt de opdracht pas uitgevoerd nadat er telefonische verificatie van de identiteit van Cliënt heeft plaatsgevonden. Verwer & Janssen kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor het niet tijdig reageren op per e-mail verstuurd opdrachten tot overboeking.

Overboeking financiële instrumenten

Indien Cliënt financiële instrumenten in zijn portefeuille wil overboeken naar een andere Depotbank, dan dient hij hiervoor een schriftelijke en rechtsgeldig ondertekende opdracht te verstrekken aan Verwer & Janssen of de Depotbank met vermelding van de naam van het betreffende fonds, het aantal en de Depotbank waar de financiële instrumenten naar overgeboekt moeten worden onder vermelding van Naam Cliënt, Rekeningnummer en eventueel Depotnummer.

Communicatie

Verwer & Janssen heeft vooralsnog geen mogelijkheid haar schriftelijke en mondelinge communicatie in een vreemde taal te voeren. Daarom accepteert Verwer & Janssen alleen Cliënten die de Nederlandse taal machtig zijn.

Hoofdstuk 2 | Vergoedingen en tarieven

Het is Verwer & Janssen niet toegestaan om vergoedingen van derden te ontvangen dan wel vergoedingen aan derden te betalen, voor zover deze niet noodzakelijk zijn voor de dienstverlening van Verwer & Janssen aan Cliënt.

Verwer & Janssen zal geen vergoedingen ontvangen van uitgevende instellingen en andere aanbieders van effecten, beleggingsobjecten, producten en diensten, ter zake van verrichte bemiddelings- en plaatsingsdiensten en prestaties.

Verwer & Janssen zal Cliënt ter zake van de door Verwer & Janssen uit hoofde van deze overeenkomst verrichte diensten vergoeding(en) in rekening brengen op basis van de bij Verwer & Janssen gebruikelijke tarieven. Een overzicht van de tarieven van Verwer & Janssen is als bijlage bij de overeenkomst gevoegd. Deze vergoeding is exclusief de kosten die Depotbank voor haar dienstverlening in rekening brengt.

De berekening van vergoedingen als bedoeld in het bovenstaande over perioden korter dan een kwartaal geschieden pro rata over de desbetreffende periode.

Cliënt verleent aan Verwer & Janssen volmacht te beschikken over de op naam van Cliënt gestelde geldrekening(en) voor zover dit strekt tot betaling van de vergoedingen en kosten.

Indien deze overeenkomst door Cliënt wordt beëindigd op grond van het bepaalde in artikel 8, is Verwer & Janssen niet gehouden tot gehele of gedeeltelijke restitutie van aan hem betaalde vergoedingen en blijft Cliënt reeds vervallen doch nog niet betaalde vergoedingen onverminderd verschuldigd.

Verwer & Janssen behoudt zich het recht voor de vergoeding(en) als genoemd in het eerste lid te wijzigen indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Een wijziging van de bepalingen in de bijlage: Tarievenoverzicht, zal vier weken voor het van kracht worden van de wijziging schriftelijk aan Cliënt ter kennis worden gebracht.

Hoofdstuk 3 | Administratie en bescherming persoonsgegevens

Verwer & Janssen houdt voor eigen rekening een administratie bij, welke voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht gestelde eisen.

Cliënt machtigt hierbij Verwer & Janssen om alle relevante door de Depotbank aan Cliënt verstrekte gegevens met betrekking tot de geldrekeningen en rekeningen betreffende financiële instrumenten door middel van het periodiek of op aanvraag verstrekken van rekeningafschriften en/of andere documenten (waaronder mede begrepen: margin berichten indien en zover een overeenkomst met betrekking tot opties is gesloten) langs elektronische weg of anderszins op te vragen.

Cliënt stemt uitdrukkelijk in met de verwerking van zijn (persoons)gegevens in de cliëntenregistratie van Verwer & Janssen. Deze gegevens zullen door Verwer & Janssen vertrouwelijk worden behandeld en niet aan derden ter beschikking worden gesteld, tenzij de gegevens op grond van wettelijke voorschriften ter beschikking gesteld moeten worden.

Verwer & Janssen respecteert de privacy van Cliënt door naleving van de Algemene verordening Persoonsgegevens en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen.

Verwer & Janssen zal gelden en/of financiële instrumenten behorend tot het Vermogen niet in ontvangst of onder zich nemen, doch daartoe gebruik maken van de diensten van een Depotbank.

Verwer & Janssen kan orders van Cliënten laten afwickelen via haar handelsrekening bij de Depotbank.

Via de handelsrekening worden alleen vorderingen van Cliënt en Brokers afgewikkeld.

Verwer & Janssen handelt niet voor eigen rekening en risico.

Verwer & Janssen is geen tegenpartij in de transacties.

Hoofdstuk 4 | Orderuitvoeringsbeleid Verwer & Janssen

In dit hoofdstuk zijn de regelingen omtrent het Orderuitvoeringsbeleid van Verwer & Janssen samengevat. De orderuitvoering voor Cliënten van Verwer & Janssen wordt door Verwer & Janssen uitbesteed aan de Depotbank waar Cliënt de rekeningen aanhoudt. Bij de keuze voor de plaats van uitvoering van orders sluit Verwer & Janssen zich dan ook aan bij het Orderuitvoeringsbeleid van de Depotbank.

Bij het doorgeven van orders aan derden of uitvoeren van orders via derden in verband met het Beheer van het Vermogen, zal Verwer & Janssen alle redelijke maatregelen nemen om het beste resultaat voor Cliënt te behalen. Hiertoe zal Verwer & Janssen (periodiek) verifiëren of de derden aan wie hij orders doorgeeft of aan wie hij uitvoering heeft uitbesteed in verband met het Beheer van het Vermogen over adequate orderuitvoeringsregelingen beschikken.

Cliënt gaat akkoord met de uitvoering van orders anders dan op een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit of een ander platform.

Uitvoering van orders zal plaatsvinden overeenkomstig de gebruikelijke of vastgelegde handels- of afwikkelingsprocedures in de jurisdictie waarin of de markt waarop de order moet worden uitgevoerd.

Verwer & Janssen ziet erop toe dat de Depotbank alle redelijke maatregelen treft om het best mogelijke resultaat te behalen voor Cliënt, rekening houdend met de verschillende factoren die de plaats van uitvoering beïnvloeden.

De factoren zijn achtereenvolgens:

- Prijs;
- Kosten;
- Snelheid;
- Waarschijnlijkheid uitvoering en settlement;
- Omvang;
- Aard en alle overige factoren die voor de uitvoering van invloed zijn.

Voor een optimale uitvoering wordt in combinatie met de hiervoor beschreven factoren ook rekening gehouden met uitvoeringscriteria, te weten:

- Karakteristiek van de order;
- Kenmerken van het financieel instrument;
- Kenmerken van de plaats van uitvoering;
- Kenmerken van het betreffende handelsplatform (handelsregels).

Verwer & Janssen hecht de grootste waarde aan de factoren prijs, kosten en snelheid voor een optimale uitvoering van orders. Desondanks kan in voorkomende gevallen voor bepaalde orders in financiële

instrumenten en/of financiële markten de Depotbank besluiten om naast prijs, kosten en snelheid van uitvoering andere factoren een zwaarder gewicht toe te kennen teneinde een optimale uitvoering te realiseren.

Handelsplatformen

Het orderuitvoeringsbeleid is van toepassing op de handelsplatformen die Depotbank aan haar Cliënten aanbiedt. Een actueel overzicht van de handelsplatformen per instrumentklasse kunt u opvragen bij Verwer & Janssen.

Selectie handelsplatformen

Depotbank zal bij haar beslissing omtrent een nieuw handelsplatform nagaan of hiermee de bestaande criteria voor een optimale uitvoering minimaal gehandhaafd blijven. De selectiecriteria vinden onder andere plaats op basis van:

- Liquiditeit van het handelsplatform [omzet en orderboek];
- Snelheid en waarschijnlijkheid orderuitvoering;
- Beschikbaarheid van koersen;
- Kostenoverweging [handelskosten en aansluitkosten];
- Handels technische mogelijkheden [handelstijden, ordertypen etc.];
- Mate van automatisering.

Wanneer Cliënt een eigen instructie geeft ten aanzien van de orderuitvoeringsplaats en/of settlementsplaats, dan is dit orderuitvoeringsbeleid niet van toepassing.

Op verzoek kan Cliënt een uitgebreide specificatie van het orderuitvoeringsbeleid en de selectie van handelsplatformen van Verwer & Janssen ontvangen.

Samenvoegen van orders

Cliënt stemt ermee in dat Verwer & Janssen zijn orders mag samenvoegen met die van andere cliënten. Verwer & Janssen zal van deze bevoegdheid alleen gebruik maken indien onwaarschijnlijk is dat de samenvoeging van orders nadelig uitvalt voor Cliënt. Het kan evenwel niet worden uitgesloten dat samenvoeging van orders in een specifiek geval in het nadeel van een Cliënt uitpakt.

Deeluitvoeringen

Verwer & Janssen is gerechtigd orders van cliënt in gedeelten of slechts gedeeltelijk uit te (doen) voeren, in welk verband zich koersverschillen kunnen voordoen.

Indien uitvoering van een order als bedoeld in dit artikel plaatsvindt op meerdere dagen is Verwer & Janssen gerechtigd Cliënt per deelverwerking op dagbasis provisiekosten in rekening te brengen.

Uitvoering van orders zal plaatsvinden overeenkomstig de gebruikelijke of vastgelegde handels- of afwikkelingsprocedures in de jurisdictie waarin of de markt waarop de order moet worden uitgevoerd en overigens conform het in artikel 3 van Cliëntenovereenkomst bepaalde.

Controle

Verwer & Janssen controleert periodiek of de Depotbank het door haar afgegeven beleid naar behoren opvolgt. Jaarlijks wordt geëvalueerd of het orderuitvoeringsbeleid van de Depotbank nog steeds leidt tot het best mogelijke resultaat voor Cliënten. Wanneer er zich materiële wijzigingen voordoen in het orderuitvoeringsbeleid van de Depotbank van Cliënt, zal Verwer & Janssen Cliënt hiervan op de hoogte stellen.

Hoofdstuk 5 | Beleid ter voorkoming belangenconflicten

Samenvatting

Naar het beste weten van Verwer & Janssen zijn er geen bestaande of potentiële belangentegenstellingen tussen Verwer & Janssen (met inbegrip van haar bestuurders, werknemers of een persoon die rechtstreeks is verbonden door een zeggenschapsband) en Cliënt en/of tussen Cliënt en andere Cliënten van Verwer & Janssen of tussen Verwer & Janssen en derden. Indien een dergelijke (potentiële) belangentegenstelling zich zal voordoen, zal Verwer & Janssen Cliënt hiervan onverwijld in kennis stellen.

Verwer & Janssen is een uitsluitend in Nederland gevestigde beleggingsonderneming. De dienstverlening van Verwer & Janssen bestaat uitsluitend uit het beheren van vermogens van Cliënten en aan Cliënten. Verwer & Janssen handelt niet voor eigen rekening en biedt geen eigen Financiële Instrumenten aan.

Uit hoofde van de diensten van Verwer & Janssen zouden er belangenconflicten kunnen bestaan of ontstaan tussen Verwer & Janssen en Cliënt, de medewerker van Verwer & Janssen en Cliënt als ook tussen Cliënten onderling.

Hierbij zijn de volgende situaties onderkend:

- Het behalen van een financieel gewin of het vermijden een financieel verlies ten koste van Cliënt.
- Het hebben van een belang bij het resultaat van een ten behoeve van Cliënt verrichte dienst of transactie dat verschilt van het belang van Cliënt bij dit resultaat.
- Het hebben van een financiële of andere drijfveer om het belang van een andere Cliënt of groep Cliënten te laten prevaleren boven het belang van Cliënt.
- Het van andere personen dan Cliënt ontvangen van vergoedingen in welke vorm dan ook voor Cliënt verleende beleggingsdiensten of beleggingsactiviteiten die verschillen van de gebruikelijke vergoedingen.

Ten aanzien van deze belangenconflicten heeft Verwer & Janssen organisatorische en administratieve maatregelen getroffen die bevorderen dat in geval van (mogelijke) belangenconflicten primair in het belang van Cliënt wordt gehandeld en voorkomen dat belangenconflicten het belang van Cliënt schaden.

Daar waar getroffen maatregelen niet toereikend blijken en een belangenconflict onvermijdelijk blijkt te zijn, voorziet Verwer & Janssen in vastlegging van het gesignaleerde belangenconflict en treft waar mogelijk passende maatregelen. Tevens informeert Verwer & Janssen Cliënt over het gerezen belangenconflict onder vermelding van de bijzonderheden van het belangenconflict, zodat Cliënt in staat wordt gesteld met kennis van zaken een beslissing te nemen over de dienstverlening van Verwer & Janssen.

Algemene maatregelen

De dagelijkse werkzaamheden zijn vastgelegd in een beleid en procedures. Binnen deze beschrijving van de administratieve organisatie zijn ook de interne controlemaatregelen vastgelegd. Deze dienen ter voorkoming van onbewuste en bewuste fraude of fouten door systemen en/of medewerkers.

Compliancebeleid van Verwer & Janssen

Het compliancebeleid kent regels die toezien op de integriteit als geheel waaronder tevens mogelijke belangenconflicten. Specifieke onderwerpen zijn:

- Bestrijding van marktmisbruik;
- Regeling privé beleggingstransacties;
- Omgang met persoonsgegevens (Algemene Verordening Persoonsgegevens);
- Belasting moraal;
- Zorgplicht;
- Aannee van geschenken.

Onderstaand zijn de specifieke maatregelen genoemd welke getroffen zijn om de mogelijke omstandigheden die een belangenconflict vormen of kunnen doen ontstaan tegen te gaan.

Beveiligingsmaatregelen

Verwer & Janssen heeft maatregelen op het gebied van fysieke beveiliging en ICT-beveiliging (logische toegangsbeveiliging). Deze maatregelen zijn getroffen ten einde ongewilde verspreiding van informatie te voorkomen.

Regeling privé beleggingstransacties

Verwer & Janssen hanteert strikte regels die ervoor moeten zorgen dat onder meer privé beleggingstransacties van medewerkers conform de daarvoor geldende procedures verlopen. Deze moeten waarborgen dat (de schijn van) handelen met voorwetenschap en vermenging van zakelijke- en privébelangen worden voorkomen. De Compliance Officer van Verwer & Janssen ziet hierop toe.

Voor nadere informatie omtrent bovenstaande samenvatting van het Beleid Belangenconflicten kan Cliënt zich wenden tot Verwer & Janssen.

Beloningsregeling voor het personeel

Verwer & Janssen heeft maatregelen getroffen die voorkomen dat de onderneming noch haar personeel zich in haar gedragingen naar Cliënten negatief laten leiden door de beloningsregelingen. De beloning van de medewerkers is slechts voor een klein deel afhankelijk van het algemene bedrijfsresultaat. Hierin zijn geen specifieke prikkels opgenomen op specifiek gedrag als bijvoorbeeld de omvang van de transactieprovisie of andere, externe vergoedingen.

Hoofdstuk 6 | Klachtenprocedure

Indien Cliënt niet tevreden is over de dienstverlening van Verwer & Janssen, dan kan Cliënt een schriftelijke klacht bij Verwer & Janssen indienen ter attentie van de Compliance Officer. De Compliance Officer zal de klacht administreren en Cliënt een ontvangstbevestiging sturen met daarin een indicatie van de termijn waarin Verwer & Janssen verwacht met een antwoord te komen. Cliënt ontvangt binnen redelijke termijn schriftelijk antwoord van Verwer & Janssen.

Klachtenprocedure Kifid

Mocht Cliënt zich niet kunnen vinden in het schriftelijk antwoord van Verwer & Janssen, dan kan Cliënt binnen 3 maanden na datum verzending van het antwoord van Verwer & Janssen, de klacht ter beoordeling voorleggen aan de Ombudsman van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) (artikel 5a en b van het reglement Ombudsman Kifid).

Verwer & Janssen zal Cliënt bij de schriftelijke reactie op de klacht wijzen op de mogelijkheid om de klacht of het geschil voor te leggen aan de Ombudsman.

Cliënt kan de klacht of het geschil na behandeling door de Ombudsman voorleggen aan de Geschillencommissie Kifid, mits de geclaimde waarde of het belang van de klacht niet ligt beneden de 100 Euro. De Geschillencommissie Kifid zal geen klachten of geschillen in behandeling nemen die niet eerst zijn voorgelegd aan de Ombudsman.

Verwer & Janssen geeft bij voorbaat aan de uitspraken van de Geschillencommissie Kifid als bindend te aanvaarden. Mocht Cliënt niet bij voorbaat de uitspraak als bindend aanvaarden, dan zal de Geschillencommissie Kifid de klacht niet in behandeling nemen.

Cliënt heeft na uitspraak van de Geschillencommissie Kifid alsnog de mogelijkheid de klacht voor te leggen aan de burgerlijke rechter.

Rechter

Cliënt kan er tevens voor kiezen om het geschil direct voor te leggen aan een burgerlijke rechter, tenzij wetgeving of internationale verdragen dwingend anders voorschrijven. Mocht Cliënt de uitspraak via een rechter verkiezen boven het aanhangig maken bij de Ombudsman Kifid, dan kan deze laatste rechtsgang niet meer worden gevolgd wanneer het geschil reeds tot een uitspraak heeft geleid bij de rechter.

Hoofdstuk 7 | Uitbesteding

Verwer & Janssen kan bij haar dienstverlening gebruik maken van derden en werkzaamheden uitbesteden.

Verwer & Janssen is bevoegd om gebruik te maken van de diensten van derden bij het verkrijgen van rechten ten aanzien van effecten door tussenkomst van derden, alsmede bij het doen van aan- en verkooporders in financiële instrumenten.

Verwer & Janssen is niet aansprakelijk voor eventuele schade of ander nadeel voor Cliënt, indien een derde niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, waaronder begrepen haar verplichtingen jegens Verwer & Janssen met betrekking tot een aan- en verkooporder welke Verwer & Janssen voor rekening en risico van Cliënt uitvoert.

Verwer & Janssen draagt zorg voor de keuze van de door haar ingeschakelde derden. Verwer & Janssen is niet aansprakelijk voor tekortkomingen van derden indien aannemelijk wordt gemaakt dat bij de keuze van die derden de nodige zorgvuldigheid in acht is genomen.

Verwer & Janssen neemt bij de keuze van derden de nodige zorgvuldigheid in acht. Als Cliënt zelf een derde heeft ingeschakeld of aangewezen, zijn de gevolgen van die keuze voor rekening van Cliënt.

Hoofdstuk 8 | Informatieverstrekking en communicatie

Verwer & Janssen zal één keer per kwartaal aan Cliënt een schriftelijke opgave verstrekken, die een getrouw en volledig inzicht geeft in de waarde en samenstelling van het Vermogen per de datum van die opgave.

In afwijking van het bepaalde in bovenstaande alinea, zal Verwer & Janssen één keer per maand een schriftelijke opgave verstrekken, ingeval er sprake is van een portefeuille die hefboomwerking toestaat. Dit is het geval, indien er sprake is van een portefeuille van Cliënt, waarbij sprake is van een marginverplichting en/of een kredietfaciliteit.

In aanvulling op bovenstaande zal Verwer & Janssen cliënt onverwijld informeren als de waarde van de portefeuille 10% of meer is gedaald ten opzichte van de waarde op de laatste rapportagedatum.

De opgave bedoeld in de eerste alinea voldoet aan de toepasselijke wettelijke eisen en bevat onder meer de volgende gegevens:

- Een overzicht van de marktwaarde en de samenstelling van het Vermogen, gespecificeerd naar de soort financiële instrumenten en naar individuele financiële instrumenten;
- Een specificatie van de mutaties in het Vermogen sedert de laatst voorafgaande opgave alsmede een opgave van de gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten op het moment van opgave;
- De wijze waarop de waardebepaling plaatsvindt;
- De totale aan Cliënt in rekening gebrachte kosten van Beheer en overige kosten, onder vermelding dat desgewenst een specificatie kan worden verstrekt;
- Een vergelijking van de resultaten over de overzichtsperiode met de tussen Cliënt en Verwer & Janssen overeengekomen benchmark of vergelijkingsmaatstaf;
- Per uitgevoerde transactie informatie over handelsdag, soort order, plaats van uitvoering, hoeveelheid, prijs en totale vergoeding.

Indien Cliënt niet binnen de termijn van een maand na verzenddatum reageert, wordt Cliënt geacht met de inhoud van de schriftelijke opgave in te stemmen.

Cliënt stemt ermee in dat alle informatie ingevolge deze overeenkomst door Verwer & Janssen schriftelijk of op andere duurzame dragers wordt verstrekt. Cliënt stemt er uitdrukkelijk mee in dat persoonlijk gerichte informatie op andere duurzame dragers wordt verstrekt.

In aanvulling op het voorgaande kan Verwer & Janssen niet persoonlijk tot Cliënt gerichte informatie via haar website verschaffen. Cliënt stemt uitdrukkelijk in met het gebruik van de website en de applicatie voor mobiele telefoons als middel voor informatieverstrekking. Verwer & Janssen zal Cliënt per e-mail met gebruikmaking van het in het voorblad opgenomen e-mailadres op de hoogte stellen van de plaats waar toegang tot de informatie verkregen kan worden.

Cliënt zal Verwer & Janssen zo spoedig mogelijk, doch minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan een wijziging van het e-mailadres, schriftelijk of per e-mail op de hoogte stellen van het gewijzigde e-mailadres.

Verwer & Janssen zal van de bevoegdheid om informatie via een andere duurzame drager of via de website te verstrekken alleen gebruik maken indien dit past binnen de context waarmee Verwer & Janssen met Cliënt zaken doet.

Alle mededelingen van Cliënt aan Verwer & Janssen zullen schriftelijk geschieden tenzij Verwer & Janssen en Cliënt anders zijn overeengekomen of elders in de overeenkomst of bijlage anders is bepaald.

Hoofdstuk 9 | Kenmerken financiële instrumenten

Liquiditeiten

Onder liquiditeiten worden verstaan spaarsaldi, direct opeisbare tegoeden en deposito's. Van oudsher worden deze instrumenten als risicomijdend geclassificeerd. De ontwikkelingen bij banken in de jaren 2007 t/m 2009 hebben echter laten zien dat ook liquiditeiten niet volledig risicoloos zijn. De komst van internet en het daarmee samengaande elektronisch betalingsverkeer heeft ervoor gezorgd dat er bij negatieve publiciteit een run op de spaargelden kan ontstaan, waardoor banken snel in liquiditeitsproblemen kunnen komen met uiteindelijk het gevolg dat liquiditeiten ook verloren kunnen gaan. Naast het debiteurenrisico op de bank kennen liquiditeiten aangehouden in vreemde valuta uiteraard eveneens een valutarisico.

Risicoclassificatie liquiditeiten

Verwer & Janssen classificeert liquiditeiten als risicomijdend. De Depotbank waar de gelden worden aangehouden blijft hierbij de keuze en verantwoordelijkheid van Cliënt.

Obligaties

Een obligatie is een door de overheid of bedrijf uitgegeven lening die gedurende de looptijd een vaste rentevergoeding oplevert. Normaliter krijgt Cliënt aan het einde van de looptijd de nominale waarde terug.

Obligaties zijn er met verschillende looptijden en met verschillende condities. Voorbeelden zijn:

- Zero bonds: Op deze obligaties wordt geen rente betaald: Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere aflossingskoers.
- Perpetuele obligatie: Een obligatie die geen vooraf overeengekomen aflossingsdatum kent, de aflossing vindt alleen plaats als de uitgevende instelling dat wenst.
- Achtergestelde obligaties: Bij een faillissement van de uitgevende instelling wordt deze obligatie pas uitbetaald nadat alle andere schulden zijn voldaan. Het rentepercentage is hier doorgaans hoger.
- Converteerbare obligatie: Een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger) kan worden omgewisseld tegen aandelen. Een converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als een aandeel. Zie hiervoor dan ook de risico's van aandelen.
- Floating rate obligatie: Een obligatie waarvan de rente van tijd tot tijd wordt vastgesteld.
- Reverse convertibles: Hierbij bepaalt de koers van de onderliggende waarde of de obligatie wordt afgelost door terugbetaling van de hoofdsom of door levering van een vooraf vastgestelde hoeveelheid aandelen. Het koersrisico bij deze vorm is hierdoor altijd relatief hoog.

Risicoclassificatie obligaties

Het risico van obligaties wordt op lange termijn voornamelijk bepaald door de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling: het debiteurenrisico. Naast het debiteurenrisico kennen obligaties ook een mogelijk valutarisico en een koersrisico dat onder meer afhankelijk is van de rentestand en looptijd.

Obligaties met een relatief laag debiteurenrisico zijn:

- Staatsobligaties in euro met minimaal single A-rating.
- Bedrijfsobligaties in euro met minimaal BBB-rating (investment grade).

Obligaties met een relatief hoog debiteurenrisico zijn non-investment grade en worden aangeduid als High Yield Bonds.

Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De koers van het aandeel kan sterk fluctueren naarmate de winstverwachtingen van de onderneming onzeker zijn. De koers is met name afhankelijk van marktontwikkelingen, macro-economische ontwikkelingen, nieuws over het bedrijf en/of de sector en het dividendbeleid. De opbrengst van een aandeel zal per type onderneming sterk verschillen. Aandelen bieden daarbij een onzeker rendement, waarbij Cliënt de kans loopt zijn gehele inleg te verliezen. Ingeval van een faillissement worden de aandeelhouders achtergesteld aan de overige schuldeisers.

Beleggingsfondsen

De beheerder van een beleggingsfonds stelt een portefeuille samen binnen een vooraf vastgestelde verdeling over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld aandelen, obligaties en vastgoed. Door deel te nemen in een beleggingsfonds wordt Cliënt eigenaar van een deel van de portefeuille.

Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in open-end en closed-end beleggingsfondsen. Een open-end beleggingsfonds heeft de mogelijkheid om nieuwe aandelen uit te geven op het moment dat er nieuw geld in het beleggingsfonds stroomt. De waarde van open-end beleggingsfondsen ligt hierdoor in de regel rond de intrinsieke waarde (ook wel Net Asset Value genoemd) van de onderliggende beleggingen.

Een closed-end beleggingsfonds heeft niet de mogelijkheid om nieuwe aandelen uit te geven. Hierdoor wordt de koers voornamelijk bepaald door de vraag en het aanbod op de financiële markt.

Door te beleggen in een beleggingsfonds kan Cliënt een spreiding van de beleggingsportefeuille bereiken die anders slechts met een aanzienlijk groter vermogen te bereiken valt. Met behulp van een beleggingsfonds heeft een particulier tevens de mogelijkheid om in financiële instrumenten te beleggen die voor de particuliere beleggers doorgaans niet beschikbaar zijn.

Beleggingsfondsen die geen actieve beheerder kennen zijn de zogenaamde trackers ofwel ETF: exchange traded funds. Deze beleggingsfondsen zijn samengesteld uit alle instrumenten van een specifieke index in een gelijke verhouding als in die index. Trackers zijn vergelijkbaar met onbemande

beleggingsfondsen: geen actief beheer en een tracker verandert pas van samenstelling als de samenstelling van de onderliggende waarde, bijvoorbeeld de AEX index, zich wijzigt. Deze producten kunnen worden gekocht en verkocht zoals alle andere aandelen met een beursnotering en bieden in één transactie directe belegging in een gehele index. In dergelijke producten worden de flexibiliteit en verhandelbaarheid van aandelen gecombineerd met de spreiding van een fonds.

Risicoclassificatie beleggingsfondsen

Het risico van een beleggingsfonds is sterk afhankelijk van de doelstelling die het fonds heeft. De wijze waarop de fondsbeheerder de beleggingsportefeuille samenstelt, staat uitgebreid beschreven in het desbetreffende prospectus. Ook voor beleggingsfondsen kan gelden dat u de volledige inleg verliest.

Beleggingsfondsen met een relatief laag risico zijn:

- Obligatiebeleggingsfondsen die louter beleggen in investment grade bedrijfsobligaties.
- Trackers in obligatie indices met louter investment grade beleggingen.

Als rente fors stijgt is er ook hier een hoog risico. Zeker gezien de nu extreem lage rente.

Financiële instrumenten met hefboomwerking

Hefboominstrumenten zijn speculatieve beleggingsproducten en geven geen of beperkte bescherming. Een kleine procentuele verandering in een onderliggende waarde zal een hogere procentuele verandering in de waarde van het hefboominstrument opleveren. Met andere woorden, de koers van deze producten kan snel stijgen maar ook weer snel dalen. Met de aanschaf van deze instrumenten kan er worden gespeculeerd op zowel een koersstijging als een koersdaling van de onderliggende waarde. Met uitzondering van termijncontracten en opties (geschreven) is bij hefboominstrumenten de investering het maximale verlies.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de “schrijver”) aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen, gedurende of aan het einde van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een “call-optie”) of te verkopen (we spreken dan van een “put-optie”) tegen een prijs die van tevoren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de wederpartij meestal een premie aan de schrijver. De premie van de optie is veelal een fractie van de waarde van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking).

Het kopen van een optie

Een optie(contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een bepaalde periode een hoeveelheid van een onderliggende waarde te kopen (call-optie) of te verkopen (put-optie) tegen een vooraf overeengekomen prijs. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt, betaalt de koper een premie.

Het verlies voor de koper van een optie is beperkt tot de betaalde premie. Door de hefboomwerking van de optie zal de waarde ervan echter wel sterk fluctueren. Het risico van Cliënt om de inleg te verliezen is groter dan bij een investering in hetzelfde onderliggende aandeel. De kans om de inleg volledig te verliezen neemt toe naarmate de uitoefenprijs hoger is in geval van een call-optie of lager is in geval van een put-optie.

Het schrijven van een optie

Een schrijver van een optie neemt de verplichting (niet het recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van call-optie) of af te nemen (schrijver van put-optie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt.

Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver zekerheid (margin) te stellen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Bij het ongedekt schrijven van opties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie voor Cliënt geschikt is, mede gelet op de financiële positie en het doel van de belegging.

Risicoclassificatie opties

Investeren in opties brengt altijd een hoog risico met zich mee. In het geval van het kopen van opties kan Cliënt de hele inleg verliezen. In het geval van het ongedekt schrijven van een put-optie kan Cliënt de totale onderliggende waarde waarvoor men de verplichting is aangegaan verliezen. Bij het ongedekt schrijven van een call-optie is het theoretische verlies zelfs onbeperkt.

Warrants

De warrant vertoont de kenmerken van een optiecontract. De risico's die zijn verbonden aan een warrant zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties. De enige uitzondering hierop is dat een warrant wordt uitgegeven door een instelling in plaats van door een beurs/handelsplatform. In hoeverre de uitgevende instelling kan voldoen aan de betalingsverplichting bepaalt het verschil tussen het risico van een optie en een warrant.

Risicoclassificatie warrants

De investering in een warrant heeft een relatief hoog risico. De risico's zijn: verlies inleg, liquiditeitsrisico, faillissementsrisico, koersrisico onderliggende waarde.

Turbo's

Een turbo (ook bekend als speeder of sprinter) is een beleggingsproduct dat beleggers de mogelijkheid geeft met een hefboom te beleggen in verschillende onderliggende waarden zoals aandelen, beursindices, valuta, obligaties, grondstoffen en beleggingsfondsen. Turbo's zijn ontwikkeld door de ABN Amro bank die in Nederland de naam als handelsmerk heeft vastgelegd. Daarom bieden andere banken in Nederland een soortgelijk product aan onder een ander naam.

Werking van een turbo

Een turbo is gebaseerd op een onderliggende waarde. Dit kan een aandeel zijn maar ook grondstoffen, valuta, obligaties of indices. Cliënt kan met een turbo speculeren op stijgingen en dalingen. Een turbo long stijgt als de onderliggende waarde stijgt; bij een turbo short is het omgekeerde het geval. Bij aankoop van een turbo long koopt de bank doorgaans de onderliggende waarde aan. Een deel van de kosten voor de onderliggende waarde wordt gefinancierd door de bank; het overblijvende deel betaalt de belegger in de vorm van de waarde van de turbo long. Over het deel dat de bank financiert, betaalt de belegger rente. Dit maakt uitgeven van turbo's interessant voor de bank! Stijgt de onderliggende waarde dan zal de waarde van de turbo long sneller stijgen dan het aandeel; daalt de onderliggende waarde dan zal de waarde van de turbo long sneller dalen. Het kan dus ook zijn dat de investering van de bank in gevaar komt. Daarom heeft de bank in de turbo/speeder/sprinter een veiligheidsmaatregel ingebouwd de stoploss. Een stoploss (voluit stoploss order) is een order om een belegging te verkopen (of kopen ingeval van een turbo short) op het moment dat de koers van de onderliggende waarde is gedaald of gestegen onder of boven een bepaalde prijs. Op het moment dat de belegging wordt verkocht, gebeurt dat bestens ('wat de markt ervoor geeft'). Deze maatregel is ook in het voordeel van de belegger: de belegger kan immers door de stop loss nooit meer verliezen dan zijn investering. Als de koersbeweging van de onderliggende waarde dermate abrupt is, bijvoorbeeld bij een flink lagere opening door een winstwaarschuwing, worden de verliezen beneden het financieringsniveau door de bank genomen. De belegger krijgt dus nimmer te maken met een restschuld. Is de verkoop van een turbo long gerealiseerd tegen een prijs boven het financieringsniveau, dan keert de bank na enkele dagen het restant aan de belegger uit (= restwaarde).

Voorbeeld

Een bank brengt een turbo long op de markt op een onderliggende waarde XYZ die € 30 kost. Stel hiervan financiert de bank € 25. De belegger betaalt dus € 5. De verhouding tussen de koers van de onderliggende waarde en de koers van de turbo staat bekend als de hefboom van de turbo, in dit voorbeeld dus 6. Op de door de bank gefinancierde € 25 betaalt de belegger op jaarbasis rente (ca. 11%). Stel dat de koers van XYZ stijgt tot € 35. Een aandeelbezitter maakt 16,7% winst.

Een turbobezitter heeft echter € 5 geïnvesteerd en als hij de turbo verkoopt krijgt hij € 35 - € 25 = € 10 op een investering van € 5. Dat is een winst van 100%. NB rendementen zijn berekend afgezien van aan- en verkoopkosten en spread en zonder rekening te houden met rentekosten.

Het kan ook mis gaan. Stel dat de stoploss van de turbo bepaald is op € 27,50. Daalt de koers van XYZ tot dat niveau, dan zal de bank automatisch de turbo uit de markt nemen en de onderliggende waarde verkopen. De schade voor de bank blijft beperkt. De belegger krijgt € 27,50 - € 25 = € 2,50 terug indien de bank de aandelen kan verkopen op € 27,50. Op een deelname van € 5 is dat een verlies van 50%. Een aandeelbezitter zou een verlies hebben gemaakt van 8,3%. De hefboom van 6 speelt een belangrijke rol. De winst óf het verlies is immers zes keer groter dan bij aanschaf van de onderliggende waarde. Als het aandeel door bijvoorbeeld een winstwaarschuwing op € 20 opent, dan verliest de belegger zijn inleg (€ 5) en de bank € 5.

Verskil met opties

In turbo's handelen is feitelijk beleggen met geleend geld met een beschermingsconstructie. Door de hefboomwerking vertonen turbo's enige gelijkenissen met opties. De winstmogelijkheden zijn onbegrensd terwijl het risico beperkt is. Er zijn echter enkele duidelijke verschillen:

- Tijdswaarde: Een optie heeft een beperkte looptijd en verliest waarde gedurende de tijd.
- Stoploss: Een optie komt niet te vervallen als er een korte, ongewenste koersbeweging plaatsvindt.
- Volatiliteit. Bij opties is de verwachte volatiliteit (tevens) een belangrijke factor, een verandering hierin zal de koers doen dalen/stijgen. Bij turbo's is dit niet het geval.
- Uitgevende instelling. Een turbo is geïntroduceerd door een bank die er aan wil verdienen door de spread en de rente. Bij een optiecontract hoeft men geen winst voor een bank te genereren: men doet rechtstreeks zaken met een andere belegger.
- Spread. De handel in turbo's kenmerkt zich in bepaalde gevallen door een grote spread, terwijl het verschil tussen bied- en laatprijs bij opties in de regel klein is.

Risicoclassificatie turbo's

Beleggingen in turbo's brengen altijd een relatief hoog risico met zich mee. Risico's die Cliënten daarbij lopen zijn: liquiditeitsrisico, verlies inleg en debiteurenrisico.

Gestructureerde producten

Dit is een verzamelnaam voor beleggingsproducten die zijn samengesteld uit verschillende financiële instrumenten, zoals derivaten, aandelen en obligaties. De waarde van een structured product wordt afgeleid van de onderliggende waarden (bijv. aandelen, indices, rente, kredietrisico, grondstoffen etc.). Ook voor een structured product geldt: hoe groter het verwacht rendement, hoe hoger het risico. Deze instrumenten bieden een belegger de mogelijkheid om ook rendement te maken in markten die voor de individuele belegger moeilijk toegankelijk en inzichtelijk zijn.

Voorbeelden van structured products zijn:

- Hefboomproduct: Een hefboomproduct is een speculatief product. Je neemt extra risico ten opzichte van de waarde waarin belegd wordt. De looptijd kan kort zijn. Dit beleggingsinstrument is vooral aantrekkelijk voor de actieve en ervaren belegger. Het risico is vergelijkbaar met het beleggen in opties. Voorbeelden hiervan zijn turbo's, sprinters en speeders.
- Garantieproduct: een product waarbij Cliënt gegarandeerd (een deel van) de inleg terugkrijgt aan het einde van de looptijd, een zgn. inleggarantie. Deze geldt alleen aan het eind van de looptijd. Bij eerder stoppen is het risico aanwezig dat er minder uitgekeerd wordt dan de inleggarantie.
- Beschermingsproduct: Een beschermingsproduct kent meer risico dan een garantieproduct. Er is vaak sprake van bescherming tot een vooraf bepaalde procentuele daling van de onderliggende waarde, maar als de onderliggende waarde deze grens neerwaarts heeft doorbroken, vervalt deze bescherming en is Cliënt volledig afhankelijk van de koersvorming van

deze onderliggende waarde. Aan het eind kan het derhalve zo zijn dat er niets uitgekeerd wordt.

- Collateralized debt obligation (afgekort CDO) is de algemene aanduiding van een type obligatie waarbij zekerheid is verschaft door de aanwezigheid van onderpand (“collateral”), meestal bestaande uit vorderingen zoals een verzameling gebundelde hypotheeklen of kredieten. Kenmerk van CDO’s is dat ze typisch zijn onderverdeeld in tranches waarbij een rangorde is bepaald voor de terugbetaling van de schuld aan de houders van elke tranche. De betaling van rente en de terugbetaling van de hoofdsom is afhankelijk van het aantal defaults (faillissementen) in de onderliggende portefeuille.
- Asset-backed security (vaak afgekort ABS) is een financieel instrument dat wordt gefinancierd met de kasstroom gegenereerd uit een portefeuille van activa. Deze activa zijn verstrekt als zakelijk onderpand. De activa worden samengevoegd om anders kleine en oneconomische investeringen rendabel te maken, terwijl ook het risico wordt vermindert door de onderliggende activa te diversificeren. Securisering stelt deze activa als investering beschikbaar aan een brede groep investeerders. Algemeen geldt dat gesecuriseerde activa veelal illiquide van aard zijn. De financiële activa opgenomen in de portefeuille van asset-backed securities, strekken zich uit van hypotheeklen en creditcardschulden tot debiteuren. Evenals bij CDO’s is de rentebetaling en terugbetaling van de hoofdsom afhankelijk van het aantal defaults in de portefeuille van onderliggende waarden.

Risicoclassificatie structured products

De meeste vormen van structured products worden gekenmerkt door een relatief hoog risico.

Risico’s: liquiditeitsrisico, koersrisico, debiteurenrisico en kredietrisico.

Structured products met een relatief laag risico zijn garantieproducten waarbij de hoofdsom gegarandeerd wordt door één enkele investment grade debiteur.

Vastgoed

Bij vastgoed gaat het over beleggen in commercieel vastgoed, zoals winkels, kantoren en bedrijfspanden, via gespecialiseerde beleggingsfondsen. Die fondsen keren de huuropbrengsten van het vastgoed vaak uit als dividend. Deze uitkering is vaak hoger dan de rentevergoeding op obligaties. Dat maakt deze beleggingscategorie ook extra gevoelig voor het niveau van de rente. Als de rente op de kapitaalmarkt stijgt, dan worden onroerendgoedfondsen minder interessant voor beleggers en ontstaat er koersdruk. Tevens nemen de financieringslasten van het onroerend goed toe wat een negatieve invloed heeft op het netto resultaat en een waardedaling van het onroerend goed tot gevolg kan hebben.

Risicoclassificatie vastgoed

Vastgoedbeleggingen kenmerken zich door een relatief hoog risico. Risico’s: liquiditeitsrisico, koersrisico en renterisico.

Alternatieve beleggingen

Dit zijn beleggingen in niet-traditionele beleggingscategorieën. Hieronder vallen onder meer niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen, participatiemaatschappijen, andere beleggingsvehikels en beleggingsproducten die een bovengemiddeld rendement nastreven, met veelal een bovengemiddeld of hoog risico. Daarbij wordt vaak gebruik gemaakt van bijzondere technieken en expertise. Soms belegt een investeringsvehikel (deels) in niet-beursgenoteerde aandelen. Soms in startende, risicovolle ondernemingen. Voorbeelden van alternatieve investeringen zijn hedge funds, private equity funds, fondsen die uitsluitend beleggen in ondergewaardeerde ondernemingen, fondsen die slechts in een bepaalde sector beleggen, fondsen die beleggen in afgewaardeerde vorderingen, participatiemaatschappijen en publiek/private investeringen.

“Alternative investments” kenmerken zich vaak door een hoge minimuminleg, beperkte uittredingsmogelijkheden (veelal slechts één maal per maand of kwartaal, soms zelfs pas na een aantal jaren), relatief hoge instap- en managementkosten (waaronder een performance fee), beperkte of geen verhandelbaarheid, weinig transparantie, geen toezicht door toezichthoudende instanties zoals de AFM. “Alternative investments” bieden daarbij een onzeker rendement waarbij Cliënt de kans loopt de gehele inleg te verliezen.

De beleggingen in deze categorie hebben een afwijkend risico/rendementsprofiel in vergelijking tot de traditionele beleggingscategorieën zoals aandelen en obligaties. Voor “alternative investments” geldt dat de beleggingsresultaten min of meer onafhankelijk zijn van (en daarmee een lage samenhang hebben met) die van de traditionele beleggingscategorieën. Hierdoor kan opname van alternatieve beleggingen in een portefeuille die bestaat uit aandelen en obligaties leiden tot een afname van het risico van de gehele portefeuille.

Risicoclassificatie alternatieve beleggingen

Alternatieve beleggingen kenmerken zich door een relatief hoog risico. De risico's zijn voornamelijk: liquiditeitsrisico, risico beleggingsfondsen en koersrisico.

Complexe en niet-complexe producten

Op grond van Europese regelgeving worden in de wetgeving van alle EU-landen de financiële producten in twee categorieën ingedeeld: niet-complexe producten en complexe producten. Beleggers zonder kennis en ervaring op het gebied van beleggen worden door de wetgever geacht te kunnen begrijpen welke risico's er verbonden zijn aan niet-complexe producten. Voor complexe producten echter moet eerst worden nagegaan of een belegger voldoende kennis en/of ervaring heeft om de risico's van het product in voldoende mate te onderkennen. Deze bijlage is mede bedoeld als hulpmiddel daarbij. De verdeling in complex/niet-complex heeft betrekking op de ingewikkeldheid van het product en zegt niets over de hoogte van het risico.

Onze wetgeving spreekt van complexe producten wanneer het betreft:

- een combinatie van twee of meer financiële producten die ten minste een financieel product omvat waarvan de waarde afhankelijk is van de ontwikkelingen op financiële markten of andere markten;
- recht van deelneming in een beleggingsinstelling dat niet verhandelbaar is of dat op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect wordt ingekocht of terugbetaald.

Voorbeelden van complexe producten zijn converteerbare obligaties, reverse convertibles, structured products (ook garantieproducten), derivaten zoals warrants, opties en futures.

Voorbeelden van niet-complexe producten zijn beursgenoteerde aandelen, “gewone” obligaties en beleggingsfondsen (hieronder vallen ook hedge funds).

Overig

Deze beschrijving kan niet alle kenmerken van alle financiële instrumenten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Verwer & Janssen zal Cliënt, op verzoek, te allen tijde nadere informatie kunnen verschaffen over (specifieke) kenmerken en risico's verbonden aan effecten. Verwer & Janssen zal in het geval van beleggingen in gestructureerde producten de prospectus en productomschrijving beschikbaar stellen via haar website.

Bij het kiezen van beleggingen dient een goede afweging gemaakt te worden betreffende welke financiële instrumenten binnen de beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Met name het schrijven van ongedekte opties, termijncontracten (en opties op termijncontracten) kunnen zeer risicovol zijn. Cliënt dient alleen in deze risicovolle beleggingen te beleggen indien Cliënt het (eventuele) verlies kan en wil dragen en zich terdege bewust is van de risico's.

Hoofdstuk 10 | Risico's van financiële instrumenten

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. De aard en omvang van de risico's zijn onder andere afhankelijk van de beleggingscategorie. Voor alle financiële producten geldt uiteindelijk dat men de gehele inleg kan verliezen. Cliënt dient zich altijd te vergewissen van de specifieke risico's per financieel instrument. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste algemene risico's voor Cliënt beschreven.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeit geeft de verhandelbaarheid van een financieel instrument aan. De liquiditeit van een instrument wordt bepaald door het aantal vrij verhandelbare aandelen (de free float) en het volume van de transacties in het betreffende instrument. In gevallen waarbij het aantal vrij verhandelbare aandelen en/of het gemiddelde volume per dag gering is, kan de verkoop of aankoop van een positie in dit aandeel koersopdrijvende dan wel koersdrukkende gevolgen hebben.

Daarnaast kan er sprake zijn van een beperkte verhandelbaarheid van een financieel instrument. Zo worden er een groot aantal gestructureerde producten verhandeld via de veilinghandel. De veilinghandel is bedoeld voor minder liquide fondsen. Er komen twee noteringen per dag tot stand: een openingskoers en een slotkoers. Er vindt geen doorlopende handel plaats, omdat het aantal binnenkomende orders te klein is voor een evenwichtige prijsvorming. Door de verhandeling te beperken tot twee momenten op de dag vindt een concentratie van orders plaats, waarmee de kans op matching wordt vergroot en de kwaliteit van de prijsvorming verbetert. De aan- of verkoop van grote posities kan een groot effect hebben op de tot stand te komen koers.

Koersrisico aandelen

De waarde van de beleggingen fluctueert met de koerswijzigingen van de effecten waarin wordt belegd. Bij aandelen kan de waarde van de onderliggende beleggingen soms aanzienlijk fluctueren, afhankelijk van de activiteiten en resultaten van de afzonderlijke vennootschappen en van de algemene markt- en economische omstandigheden.

Faillissementsrisico bij aandelen

De koper van aandelen is geen schuldeiser, maar een kapitaalbrenger waardoor hij of zij mede-eigenaar van de kapitaalvennootschap wordt. Hiermee loopt Cliënt een koersrisico. In het uiterste geval kan het voorkomen dat de uitgevende vennootschap failliet gaat, hetgeen volledig verlies van de belegde sommen tot gevolg kan hebben.

Over het algemeen zijn financiële markten gereguleerde markten waarbij ondernemingen aan strenge kapitaaleisen moeten voldoen om een notering te krijgen of te behouden. Dit neemt niet weg dat het hier ook mis kan gaan. Koersdaling of een volledig verlies van de investering kan hiervan het gevolg zijn. Er zijn echter ook niet of minder gereguleerde markten waar maar zeer minimale eisen gelden. De risico's voor beleggers op de niet of minder gereguleerde markten zijn aanzienlijk.

Voorbeelden van niet of minder gereguleerde markten zijn Alternext in Frankrijk en de OTC Bulletin Board in de Verenigde Staten.

Risico open-end beleggingsfondsen

In marktomstandigheden waarbij een beleggingsfonds dat handelt op basis van Net Asset Value (de waarde van het totaal vermogen gedeeld door het aantal uitstaande aandelen) geconfronteerd wordt met veel aanbod, kan het beleggingsfonds besluiten om dicht te gaan voor nieuwe in- en uittreeders. Concreet betekent dit dat aandeelhouders in dat beleggingsfonds geen mogelijkheid meer hebben om het beleggingsfonds in kwestie te verkopen. Deze periodes kunnen langdurig zijn met grote onzekerheid over het voortbestaan van het fonds op het moment dat de handel wordt hervat.

Debiteurenrisico

Het debiteurenrisico slaat op de kans dat een bedrijf of emittent zijn verplichtingen niet nakomt. Meestal heeft dat te maken met een slechte financiële positie of een nakend faillissement bij de debiteur in kwestie.

Koersrisico obligaties

De koers van een obligatie wordt in grote mate bepaald door het niveau van de rente op de kapitaalmarkt. Wanneer de rente op de financiële markten stijgt nadat Cliënt de obligatie heeft gekocht, dalen de koers en bijgevolg eveneens de waarde van de obligatie. Beleggers kunnen dan immers op de markt obligaties vinden met dezelfde looptijd en koers als die van Cliënt, maar met een hogere coupon. De belegging is dus minder interessant dan de andere obligatie geworden. Indien Cliënt ervoor opteert om de obligatie op dat moment te verkopen, realiseert Cliënt een negatieve return op de belegging als gevolg van het renterisico dat Cliënt liep. De koers van een obligatie wordt tevens beïnvloed door de spread op de kapitaalmarkt. De spread is het verschil tussen de rente die wordt betaald door de Staat en de rente die wordt betaald door andere debiteuren. In tijden van financiële spanningen op de kapitaalmarkt, kan de spread fors oplopen en daarmee de koers van niet-Staatsobligaties fors dalen. De koers en de spread van de individuele obligaties zijn tevens afhankelijk van het debiteuren- of kredietrisico van de uitgevende instelling en/of de individuele obligatie uitgegeven door die instelling.

Kredietrisico obligaties

De waarde van een obligatie wordt in de eerste plaats bepaald door de verwachting over de vraag of een uitgevende instelling (de debiteur) zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan nakomen. Hoe groter de kredietwaardigheid van een uitgevende instelling, hoe lager het rentepercentage op de lening zal zijn. Deze kredietwaardigheid is in de markt uitgedrukt met een rating. Bekende ratingbureaus zijn: Standard & Poor's, Fitch en Moody's.

Investment grade

Categorie van schuldpapier waarvan het debiteurenrisico relatief gering is, staat bekend als investment grade. Enkel schuldpapier met een rating van BBB- en hoger oplopend tot AAA (Standard & Poor's) wordt tot deze categorie gerekend. Omwille van het relatief beperkte risico ontvangen beleggers ook

een kleinere vergoeding, bijvoorbeeld in de vorm van een lagere coupon, dan voor schuldpapier van emittenten met een hoger risicoprofiel.

Non-investment grade

Obligaties waarop ten opzichte van staatsleningen een hoge rente wordt vergoed, worden High Yield Bonds of ook wel Junkbonds genoemd. Bij dergelijke leningen is het debiteurenrisico voor de belegger relatief het grootst.

De rating van een obligatie geeft echter geen zekerheid, maar is meer een leidraad over de kredietwaardigheid van de debiteur. Onverwachte gebeurtenissen op de financiële markten of bijvoorbeeld fraude kunnen leiden tot een koersdaling of een volledig verlies van de investering.

Valutarisico

Bij het beleggen in niet-euro genoteerde financiële instrumenten dient rekening te worden gehouden met het valutarisico. Aangezien valutakoersen ten opzichte van elkaar fluctueren, bestaat er een valutakoersrisico als effecten in een vreemde valuta uitgedrukt zijn. Wanneer een valuta sterk in waarde daalt ten opzichte van de euro daalt de waarde van de beleggingen uitgedrukt in euro zonder dat de koers van het instrument hoeft te wijzigen.

De fundamentele elementen die valutakoersen van een land kunnen beïnvloeden zijn met name het inflatiepercentage van een land, het verschil in rentevoet in vergelijking met het buitenland, de beoordeling van de ontwikkeling van de conjunctuur, de politieke situatie en de veiligheid van de belegging. Bovendien kunnen gebeurtenissen op psychologisch gebied, zoals een politieke vertrouwenscrisis, de munt van een land verzwakken.

Marktrisico

Marktrisico kan gelden voor alle financiële instrumenten. Marktrisico is het risico dat bij extreme marktomstandigheden de handel in financiële instrumenten dusdanig wordt verstoord dat de koersuitslagen per transactie zeer fors kunnen zijn, de spreads toenemen, er geen bied- of laat spread meer wordt afgegeven of dat de handel zelfs wordt stilgelegd. Dit verschijnsel speelt zeker bij complexe producten, zoals opties, warrants, turbo's, sprinters, speeders en gestructureerde producten. Marktrisico speelt alleen gedurende korte periodes en heeft vrijwel geen invloed op het lange termijn rendement van de beleggingen.

Overige risico's

We noemen hier nog het inflatierisico (het risico dat de koopkracht van de euro afneemt), het politieke risico (overheidsmaatregelen die de belegger benadelen) en het psychologische risico (tendensen, opinies of geruchten die belangrijke koersveranderingen tot gevolg kunnen hebben).